



Vesangan ja Kuohun
päiväkotikoulut
Lukuvuosisuunnitelma
2023-2024

Kasvun ja oppimisen palvelut

JYVÄSKYLÄ



Sisällys

1	Kasvu ja oppiminen Jyväskylässä	3
2	Organisaatio ja henkilöstö	3
2.1	Päiväkotikoulun johtamisrakenne ja vastuut.....	3
2.2	Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio.....	5
3	Lukuvuoden 2023-2024 toiminta	6
3.1	Työajat.....	6
3.2	Opetuksen yleinen järjestäminen	7
3.3	Päiväkotikoulun ulkopuolella annettava opetus ja muu toiminta	8
3.4	Opetuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta	8
3.5	Opetussuunnitelman määrittelemät kehittämisen kohteet	9
3.6	Päiväkodin hyvä arki ja laatutavoitteet	9
3.7	Muut kehittämisen kohteet	10
4	Kasvun ja oppimisen tuki.....	10
4.1	Kasvun ja oppimisen tuki päiväkotikoulussa	10
4.2	Kasvun ja oppimisen tuki yhteisissä palveluissa	11
4.3	Tuki kasvun ja oppimisen palveluissa	12
5	Osallisuus, yhteistyö ja viestintä	12
5.1	Osallisuus, yhteistyö ja viestintä päiväkotikoulussa.....	12
5.2	Osallisuus, yhteistyö ja viestintä yhteisissä palveluissa.....	14
5.3	Osallisuus, yhteistyö ja viestintä kasvun ja oppimisen palveluissa	14
6	Kehittämishjelma 2023-2025	15
6.1	Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys (Joel)	15
6.2	Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit	16
6.3	Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset	17
6.4	Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi (Joel ja Taina).....	18
7	Kaupunkistrategiasta nousevat muut teemat.....	18
7.1	Kansainvälisyys	18
7.2	Resurssiviisuus.....	21
7.3	Liikunnallinen elämäntapa	23
7.4	Kulttuuri	25
7.5	Elinvoima	27
8	Suunnitelmat	28
8.1	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.....	28
8.2	Opiskeluhuoltosuunnitelma (OHR).....	29
8.3	Ympäristösuunnitelma	29
8.4	Muut suunnitelmat	30

1 Kasvu ja oppiminen Jyväskylässä

Kasvun ja oppimisen palvelut vastaavat Jyväskylässä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalveluiden eri toimintojen järjestämisestä. Tavoitteenamme on rakentaa lapselle yhtenäinen opinpolku taaperoikäisestä aina nuoreksi aikuiseksi saakka Jyväskylän kaupunkistrategian arvojen mukaisesti. Arvojamme ovat **inhimillisuus, vastuullisuus, rohkeus, avoimuus ja turvallisuus**. Yhteinen missiomme on "Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä".

Kaupunkistrategian koulutuskaupunkikärjen tavoitteiden pohjalta on luotu vuosille 2023-2025 [Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämisohjelma](#), joka tuo suuntaviivoja seuraavien vuosien kehittämistyölle.

Vahvan osallistavan prosessin tuloksena kehittämisohjelmalle muodostui neljä teemaa:

- **Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys**
- **Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit**
- **Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset**
- **Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi**

Uudistuvan toimintasuunnitelmaprosessin tavoitteena on tukea yksiköitä toiminnan kehittämisessä sekä yhtenäistää kehittämis- ja arviointikäytänteitä eri palvelualueiden ja yksiköiden välillä yhdenvertaisuuden ja laadun takaamiseksi.

2 Organisaatio ja henkilöstö

2.1 Päiväkotikoulun johtamisrakenne ja vastuut

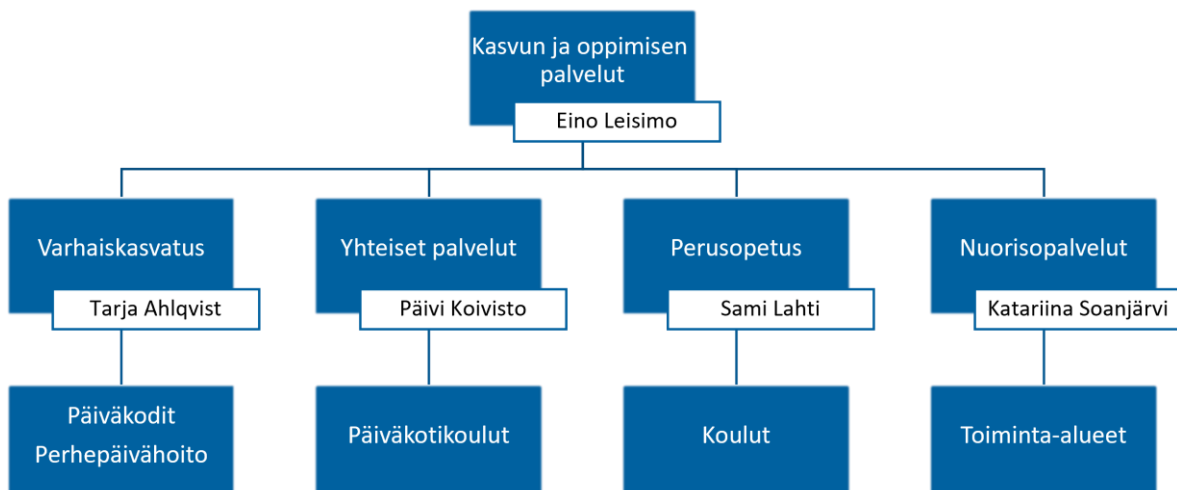
Toiminta	Kuvaus	Arviointi
Johtamisjärjestelmä	<p>PÄIVÄKOTI johtaja Taina Rikama-Koskinen pedagoginen Hannele Pahkala Tiimivastaavat Lasse Savon Anna Rossi Ellinoora Autio-Siik</p> <p>KUOHU apulaisjohtaja Taina Karjalainen Tiimivastaava Maarit Karvinen</p> <p>Johtis: Taina Rikama-Koskinen Hannele Pahkala Veo Tiina Saxlund Taina Karjalainen</p>	

	<p>Joonas Koskinen, Tikkanen apulaisjohtaja</p> <p>KOULU Rehtorin ja päiväkodin johtajan päivittäinen yhteistyö (henkilöstöasiat, hankinnat, käytänteet, linjaukset, turvallisuus, kiinteistö...)</p> <p>Koulun puolen johtoryhmä (Joel, Maisa, Joonas + Olli tarvittaessa). Koulun arki, tapahtumat, henkilöstöpalaverien valmistelu jne</p> <p>Hautomo: Vesankatalon ja Kuohun talojen kehittämissryhmä</p>	
Tiimirakenne	<p>Luokkatasotiimit (VesKun yhteiset):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rinkkaparitoiminta (5-8 -vuotiaiden toimijat) ● 1-2 luokkatasotiimi ● 3-4 luokkatasotiimi ● 5-6 luokkatasotiimi <p>Iltapäiväyhteistyö (VesKun yhteiset)</p> <p>Oppiaineittain:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● liikunta ● käsityöt ● musiikki ● erityisopettajat ● kielten opetus <p>Teemoittain:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● TVT/ICT ● kestävä kehitys/kierrätys ● tunnetaidot/hyvinvointi ● puutarha ● kansainvälisyys 	
Vastuutiimit/työryhmät	<p>Turvatiimi (Joel, Maisa, Lasse, Hannele)</p> <p>Henkilökunnan vastuut ja korvaavuudet https://docs.google.com/document/d/1sQitKNH7Do0x0apD-RMYu_UN9rdOBzQB-LNi0t8BIJw/edit?usp=sharing</p>	
Henkilöstö	<p>Vesanka:koulu https://peda.net/id/QFMQHdm</p> <p>Vesanka: päiväkot</p>	

	https://peda.net/jyvaskyla/vesangankoulu/p%C3%A4iv%C3%A4kotikoti Kuuhu:koulu https://peda.net/jyvaskyla/kuohunkoulu/yhteystiedot Kuohun ja Vesangan päiväkotikoti: https://docs.google.com/document/d/1x5ar_ywf_6i3qWDGxe3MtYqHRKPIE19n/edit?usp=drive_link&oid=104875710624798295755&rtf_of=true&sd=true	
Varahenkilöt	VKT alueen päiväkodin varahenkilöt: Jaakko Huhtala Päivi Kauranen Mervi Mäkinen Minna Myllymäki (Tikkala)	
Delegointijärjestys	<ol style="list-style-type: none"> 1. Joel Linna (rehtori) 2. Maisa Vehkonen (vararehtori, jory) 3. Joonas Purojärvi (johtoryhmä) 4. Minna Piippo (virkaikältään kokenein) <p>Vesangan päiväkotikoulussa paikalla myös päiväkodin johtaja Taina Rikama-Koskinen</p>	

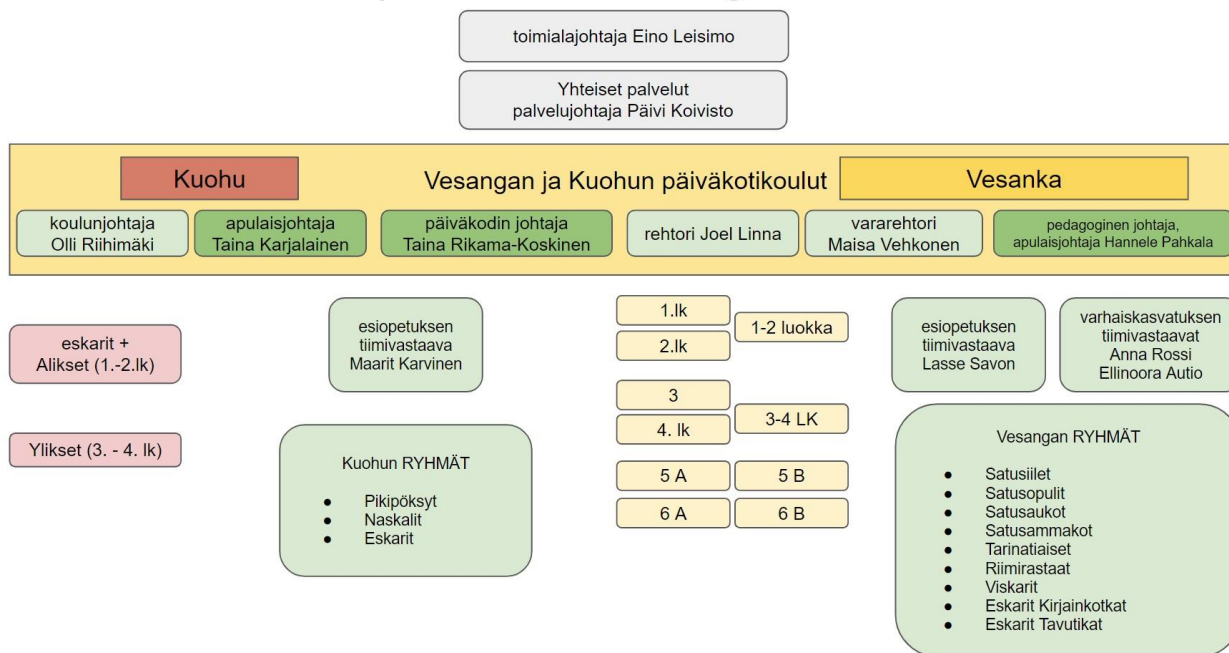
2.2 Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio

Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio on kuvattu alla. Kuvasta poiketen yhteisten palveluiden palvelujohtaja Päivi Koiviston alaisuudessa ovat myös Korpilahden yhtenäiskoulu sekä Cygnaeuksen, Huhtasuon, Korpilahden, Tapiolan, Väinölän ja Wessmanninmäen alueen päiväkodit.



Kuva. Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatiokaavio

VesKu päiväkotikoulun organisaatiokuva



3 Lukuvuoden 2023-2024 toiminta

3.1 Työajat

Lukuvuoden alku ja päättyminen	<ul style="list-style-type: none"> Lukuvuosi alkaa keskiviikkona 9.8.2023 Lukuvuosi päättyy lauantaina 1.6.2024 PÄIVÄKOTI päiväkodit aukesivat 31.7.2023 esiopetus päättyy 31.5.2024 kesäpäivystysaika 1.6.2024-31.8.2024
Lomat	<ul style="list-style-type: none"> Syysloma on viikolla 42 eli 16.-20.10.2023 Joululoma 21.12.2023 - 7.1.2024 Talviloma on viikolla 9 eli 26.2.-1.3.2024 PÄIVÄKOTI päiväkodit toimivat päivystävässä päiväkodissa loma-aikoina
Poikkeuspäivät	
Lyhennetyt päivät	<ul style="list-style-type: none"> lukuvuoden aloituspäivä 9.8.23 klo 9-12, Kuuhu 8.30-11.30 Syyslukukauden lopetuspäivä 21.12.2023, koulua 9-11, Kuuhu 8.30-10.30

	<ul style="list-style-type: none"> • lukuvuoden päättymispäivä 1.6.2024, koulua klo 9-11 • kiirastorstai 28.3.2024, koulua 9-12
Koulupäivän aikataulu	<p>1. oppitunti: 9-9.45 2. ja 3. oppitunti: 10-11.45, sisältää ruokailun. 4. oppitunti 12.15-13. 5. oppitunti 13.15-14 6. oppitunti 14.15-15</p> <p>esiopetusaika Kuohulla 8.30-12.30 ja Vesangassa 9-13</p>

3.2 Opetuksen yleinen järjestäminen

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Lukuvuoden teemana on tunne-, turva- ja kaveritaidot. Monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan seuraavasti:

Vuosiluokka/-luokat	Tavoitteet (OPS:n tavoitteet, T ja L)	Ajankohta	Toteutus
3-4	<p>L2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arvostavan vuorovaikutuksen taidot - Toimiminen erilaisissa ympäristöissä ja ryhmissä - Harjoitellaan rakentavan mielipiteen esittämistä <p>L3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Itsesäätelytaitojen harjoittelu - turvallisuustaitojen harjoittelu (mm. liikenneturvallisuus, toimiminen vaaratilanteissa, koskemattomuussäännöt) <p>UE T9</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ihmisoikeudet ja Lapsen oikeuksien sopimus. - Koulukiusaamisen tunnistaminen ja vähentäminen. <p>UE T10:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tunnetaidot. - Vastavuoroisuusperiaate. - Suvaitsevaisuus. <p>UE T12 Itsetunnon vahvistaminen</p>	Pidetään pitkin lukuvuotta	<p>Viikottaiset tunne- ja kaveritaitotunnit.</p> <p>Äidinkielen, yllin, uskonnon ym. tuntien yhteydessä</p> <p>Poistumisharjoitukset, EA-koulutus 4. luokalla (Turvataidot)</p>
5-6		Pidetään pitkin lukuvuotta	Toteutetaan hyvinvoinnin vuosikelloa kunnioittaen. 6. luokilla lisäksi srk:n vetämä

			Salatut elämäntaidot-projekti.
			5. lk hyvinvointitunnit Tiia Thil

Valinnaisaineet

([linkki valinnaisainevihkoon, -tarjottimeen tms.](#)) Valinnaisaineet toteutetaan oppilaiden toiveiden pohjalta käytettävissä olevien resurssien ja tietotaidon mukaisesti. Valinnaisainejaksot pidetään syyslomasta joululomaan sekä loppukevästä kesälomaan.

3.3 Päiväkotikoulun ulkopuolella annettava opetus ja muu toiminta

Koululaisten tapaturmavakuutus kattaa myös koulun ulkopuolella toteutetun opetuksen ja toiminnan, mm. leirikoulut, taksvärkkipäivän, opintoretket, opiskelun Yrityskylässä, TET-jaksot sekä myös sen, että tavallisen koulupäivän aikana osa opetuksesta tai oppitunneista voidaan järjestää koulun ulkopuolella, esimerkiksi lähimetsässä.

Toiminta	Luokat/ryhmät	Ajankohta
Retket Leirikoulut yms. Kulttuurikompassitoiminta TET	<ul style="list-style-type: none"> Kuudensien luokkien leirikoulu. 	toukokuu 2024
Uimahalli Kuohu (koulu) Uimahalli Kompassimatka KeMuun Kaup.johtajan vastaanotto Kulttuurikompassi: Näyttämöllä- teatterityöpaja	1-4 lk. 4 krt + 1-2 lk. 2 krt 1-2lk 4krt, 3.-4.- luokka 4 krt, 5.lk 2krt, 6.lk 2krt 5.lk 5.lk 3.-4.lk. 25.-26.9.	Kevät 2024 Kevät 2024

Lisäksi kouluvuoden aikana järjestetään opintokäyntejä, oppilaiden tutustumiskäyntejä jatko-opintopaikkoihin sekä retkiä ja tapahtumia myöhemmin täsmennettävällä tavalla. Huoltajia tiedotetaan koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta tarkemmin erikseen.

3.4 Opetuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta

Opetuksen yhteydessä järjestettävää muuta toimintaa ovat mm. kerhot, aamu- ja iltapäivätoiminta, ruokailu, kirjasto, välitunnit sekä koulukuljetukset. Tänä lukuvuonna kehitämme oheista toimintaa:

Toiminta	Toiminnan tavoitteet	Arviointi
----------	----------------------	-----------

Esim. ruokailu	Jos koululla on joku kehittämistavoite näihin liittyen, kirjatkaa se tähän taulukkoon	Miten tavoite on toteutunut?
Harrastukset: Tukiviittomat, liikunta, kädentaidot, robotiikka, kokkaus	Sosiaalisten taitojen vahvistaminen, kielen tukeminen, liikuntataitojen vahvistaminen, karkea- ja hienomotoristen taitojen vahvistaminen, loogisen ajattelun tukeminen, arjen taitojen vahvistaminen.	

3.5 Opetussuunnitelman määrittelemät kehittämisen kohteet

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Arviointi
Toimintakulttuuri	<ol style="list-style-type: none"> Päiväkotikoulun toimiva arki <ul style="list-style-type: none"> Tiedonkulun tehostaminen Yhteiset tiedotuskanavat 5-8 -vuotiaiden yhtenäinen opinpolku <ul style="list-style-type: none"> rinnakkaparoiminta Yhteinen iltapäivätoiminta Henkilöstöressurssin tarkoituksenmukainen ja joustava hyödyntäminen alle 3-vuotiaiden lasten pedagogiikka liikunta- ja luontotoiminnan kehittäminen 	Miten tavoite/tavoitteet ovat toteutuneet?
Oppimisympäristöt ja työtavat	<ol style="list-style-type: none"> Koulupuutarha oppimisympäristöksi Tilojen joustava käyttö (tilalukkarit käyttöön) Vanhempaintoimikunnan ja kyläyhdistyksen vahva panos koulun arjessa Ulkona oppiminen 	Miten tavoite/tavoitteet ovat toteutuneet?

3.6 Päiväkodin hyvä arki ja laatutavoitteet

Valssin laatutavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet
lasten osallisuus toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa	lasten toiveet näkyväksi - aikuisten tarkat havainnot mielenkiinnon kohteista
tunnekasvatus ja vuorovaikutus	palaveripuhe vs. puhe lasten kanssa toimiessa

3.7 Muut kehittämisen kohteet

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Arviointi
Turvallisuuskulttuurin kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> toimintamallien harjoittelu (poistuminen, kadonnut lapsi, hiljainen etsintä, pommiuhka) Secappin aktiivinen arkikäyttö arjen turvallisuuskäytänteiden kehittäminen (välituntivalvonta, EA, alkusammutus, turvallisuuskävely, LA-puhelimet) turvatiimin toiminta turvallisuuskävelyvideo liikuntasalista tehostettu puuttuminen huonoon käytökseen ja siihen liittyvä seuraamusjärjestelmä 	
Jaettu johtajuus, yhteisöllinen kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> yhteinen palvelujohtaja Jory toiminta, rehtori 80% työaika PK & koulu Hautomo 	

4 Kasvun ja oppimisen tuki

4.1 Kasvun ja oppimisen tuki päiväkotikoulussa

--

Kehittämisen kohde	Tavoitteet/toimenpiteet	Arviointi
Arjen pedagogiikka ja yleinen tuki	<p>Mikä on arjen pedagogiikkaan ja yleiseen tukeen liittyvä tavoite/toimenpide? Esim. oppitunnin tai päivän struktuurin avaaminen.</p> <p>Päiväkodin ja koulun henkilöstöressin hyödyntäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • VEO jatkaa nivelvaiheen yli alkuopetukseen • rinkkaparitoiminnan yhteistyö • iltapäivätoiminnassa henkilöstöressin yhdistäminen ja yhteistyö <p>Päivästrukturi näkyvillä luokissa/ryhmätiloissa</p>	Miten tavoite/tavoitteet ovat toteutuneet?
Henkilöstöressin käyttö tuen näkökulmasta	<p>Lähtökohta tuen jakamiselle on turvata ensisijaisesti erityisen ja tehostetun tuen oppilaiden tukitoimet (ohjaajaresurssi, erityisopetus)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohjaajaresurssi rajallinen ja sen kohdentamisessa huomioidaan akuuteimmat tarpeet ja esimerkiksi kädentaitojen tunnint • terveydellisistä syistä huomiota vaativat lapset sitovat ohjaajaresurssista osan. • erityisopetus kohdennettu erityisen ja tehostetun tuen päätösten pohjalta 	<p>Miten tuen tarpeenmukaista ohjautumista arvioidaan säännöllisesti?</p> <p>Erytisopettajan resurssi on jaettu lukujärjestykseen mahdollisimman tehokkaasti tuen tarpeiden perusteella.</p>

4.2 Kasvun ja oppimisen tuki yhteisissä palveluissa

Lapsen tarvitsemat tukitoimet varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa suunnitellaan inkluusio- ja lähipalveluperiaatteen mukaisesti. Laadukas pedagogiikka ja vahva yleinen tuki ovat perusta, jonka päälle rakentuu yksilöllisesti suunniteltu, toteutettu ja arvioitu tehostettu tai erityinen tuki. Tuki toteutetaan lapsen omassa toimintaympäristössä ja yhteistyössä koko henkilöstön kanssa. Henkilöstöressin suunnitellaan lasten ja nuorten tuen tarpeiden mukaisesti ja resurssin tarkoituksenmukaista kohdentumista arvioidaan säännöllisesti.

Lapsen tarvitsema tuki on johdonmukainen jatkumo varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja perusopetukseen. Lapsen opinpolku varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja

esiopetuksesta perusopetukseen pyritään rakentamaan joustavasti. Siirtymien ennakointi, suunnittelu ja arviointi toteutetaan sovittujen yhteistyörakenteiden ja vuosikellojen mukaisesti.

VesKun pedagoginen vuosikello

https://docs.google.com/presentation/d/1Mml4cvAgAUvbRa9DqTP0p0L1tDSfXv1H/edit?usp=drive_link&oid=104875710624798295755&rtpof=true&sd=true

[Alanivelen pedagoginen vuosikello](#)

[Ylänivelen pedagoginen vuosikello](#)

4.3 Tuki kasvun ja oppimisen palveluissa

Kasvun ja oppimisen palveluiden tavoitteena on laadukas kasvatus, opetus, ohjaus ja oppimisen tuki.

Kaupunkistrategia painottaa lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta, joita edistetään yhtenäisen opinpolun sekä monipuolisen nuorten palvelutarjonnan kautta. Mahdollisuus terveeseen kasvuun ja hyvään oppimiseen turvataan takaamalla riittävät resurssit varhaiskasvatukselle ja perusopetukselle. Näin toimien varmistetaan yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toteutuminen.

Kasvun ja oppimisen kehittämisohjelma toimii työkaluna, jonka avulla edistetään kaupunkistrategiassa asetettuja tavoitteita. Joustavien rakenteiden ja toimivien prosessien avulla tavoitellaan lasten, nuorten ja nuorten aikuisten tarpeen mukaista kasvun ja oppimisen tukea ja ohjausta.

5 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä

5.1 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä päiväkotikoulussa

	Tavoitteet/toimenpiteet	Arviointi
Osallisuus	<p>Mikä on osallisuuden kehittämiseen liittyvä tavoite/toimenpide?</p> <p>Tavoitteena</p> <ul style="list-style-type: none"> • jokainen oppilas kokee kuuluvansa koulu yhteisöön • jokainen oppilas tulee kohdatuksi • omatoimisuuden kasvattaminen • vastuun harjoittelu • terveen itsetunnon vahvistaminen 	

	<p>Toiminnan muodot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaskunta • Kummioppilastoiminta • Välituntitoiminta: Liikkuvaksi, piirustuskerho, olkkari (pelailu, oleilu ja teen juonti) • Lasten parlamentti 	
Eri sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö	<p>Kirjatkaa lyhyesti tärkeimmät sidosryhmät ja heidän kanssaan tehtävä yhteistyö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seurakunta, • Perhekeskusverkosto, • Nuorisopaku • Komeetat: Jalkapallo • Be Active- yhteistyö eri seurojen kanssa 	
Viestintä	<p>Kuvatkaa lyhyesti päiväkotikoulun viestinnän periaatteet, esim. miten viestitään koteihin, miten henkilöstö viestii keskenään jne.</p> <p>Perheet ja lapset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rehtori tiedottaa koko koulua koskevista yhteisistä asioista • opettajat tiedottavat oman luokkansa toimintaa koskevista asi • asioista • ohjaajat tiedottavat Jälkkäritoimintaa koskevista asioista • harrastusohjaaja - koulun omat harrastusmahdollisuudet • teemavastaavat (esim. liikunta) tiedottaa kaikkia teemaan liittyvistä asioista • Wilma-viestit, puhelut, WhatsApp • Pedanet: läksyt ja yhteystiedot • Arviointikeskustelut • Oppimisen tuen palaverit <p>PÄIVÄKOTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edlevo • pedanet • instagram <p>Henkilökunta (koulu) Wilma-viestit, sähköposti, Chat ja Pedanet</p> <p>Päiväkotikoulun henkilökunta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilökunnan Peda.net -kalenteri 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Secapp (turvallisuusasiat) 	
	<p>PÄIVÄKOTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • edlevo • läsnä • signal • chat • sähköposti • pedanet • teams • SeCapp (turvallisuusasiat) 	

5.2 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä yhteisissä palveluissa

Lasten osallisuus ja sen vahvistaminen ovat tärkeitä pedagogisia painopisteitä Jyväskylän varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Yhteisöllisyys on osallisuuden oleellinen elementti. Osallisuus on kirjattu varhaiskasvatussuunnitelman ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sekä keskeiseksi tehtäväksi että osaksi arvoperustaa.

Lasten arvostava kohtaaminen, heidän ajatustensa kuunteleminen ja aloitteisiin vastaaminen vahvistavat heidän osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja. Turvallinen ilmapiiri ja erilaiset menetelmät ja toimintatavat luovat yhteisöllisyyttä sekä mahdollistavat lapsen ja nuoren kuulemisen, vuorovaikutuksen ja osallisuuden kokemuksen. Lapset suunnittelevat, toteuttavat ja arvioivat toimintaa yhdessä henkilöstön kanssa.

Opetuksen tehtävänä on edistää osallisuutta ja kestäväää elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Osallisuus on kirjattu myös laaja-alaisen osaamisen tavoitteeseen 7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen. Osallisuuden kokemus omaan oppimiseen ja yhteisöön kuulumiseen ovat tärkeässä osassa lapsen hyvinvointia.

Huoltajien ja henkilöstön yhteinen sitoutuminen lapsen terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen on yhteistyön tavoitteena. Luottamuksen rakentaminen sekä tasa-arvoinen vuorovaikutus ja keskinäinen kunnioitus tukevat kasvatusyhteistyötä. Yhteistyö voi tukea myös huoltajien keskinäistä vuorovaikutusta.

Tieto varhaiskasvatuksen henkilöstön ja huoltajien välillä hoidetaan varhaiskasvatuksen sähköisen asiointijärjestelmä Edlevon kautta. Perusopetuksessa viestintä tapahtuu pääasiallisesti Wilmassa tai DigiOne-pilottikoulujen osalta DigiOnessa. Akuutit asiat kuten äkilliset tai luvattomat poissaolot viestitään puhelimitse.

5.3 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä kasvun ja oppimisen palveluissa

Toimivilla kuulemisen ja vaikuttamisen rakenteilla annamme lapsille, nuorille ja huoltajille mahdollisuuden vaikuttaa niin kasvuyhteisön yhteisiin kuin omiin henkilökohtaisiin asioihin. Näitä osallistumisen ja vaikuttamisen kanavia ovat mm. lasten parlamentti, nuorisovaltuusto, koulujen oppilaskuntatoiminta, Vaskooli sekä koulujen vanhempaintoimikunnat. Kasvun ja oppimisen palveluissa tehdään laajasti yhteistyötä eri

sidosryhmien, esimerkiksi Jyväskylän yliopiston kanssa. Kaikessa viestinnässä keskeistä on saavutettavuus sekä ajantasainen ja oikea-aikainen tiedottaminen.

6 Kehittämishojjelma 2023-2025

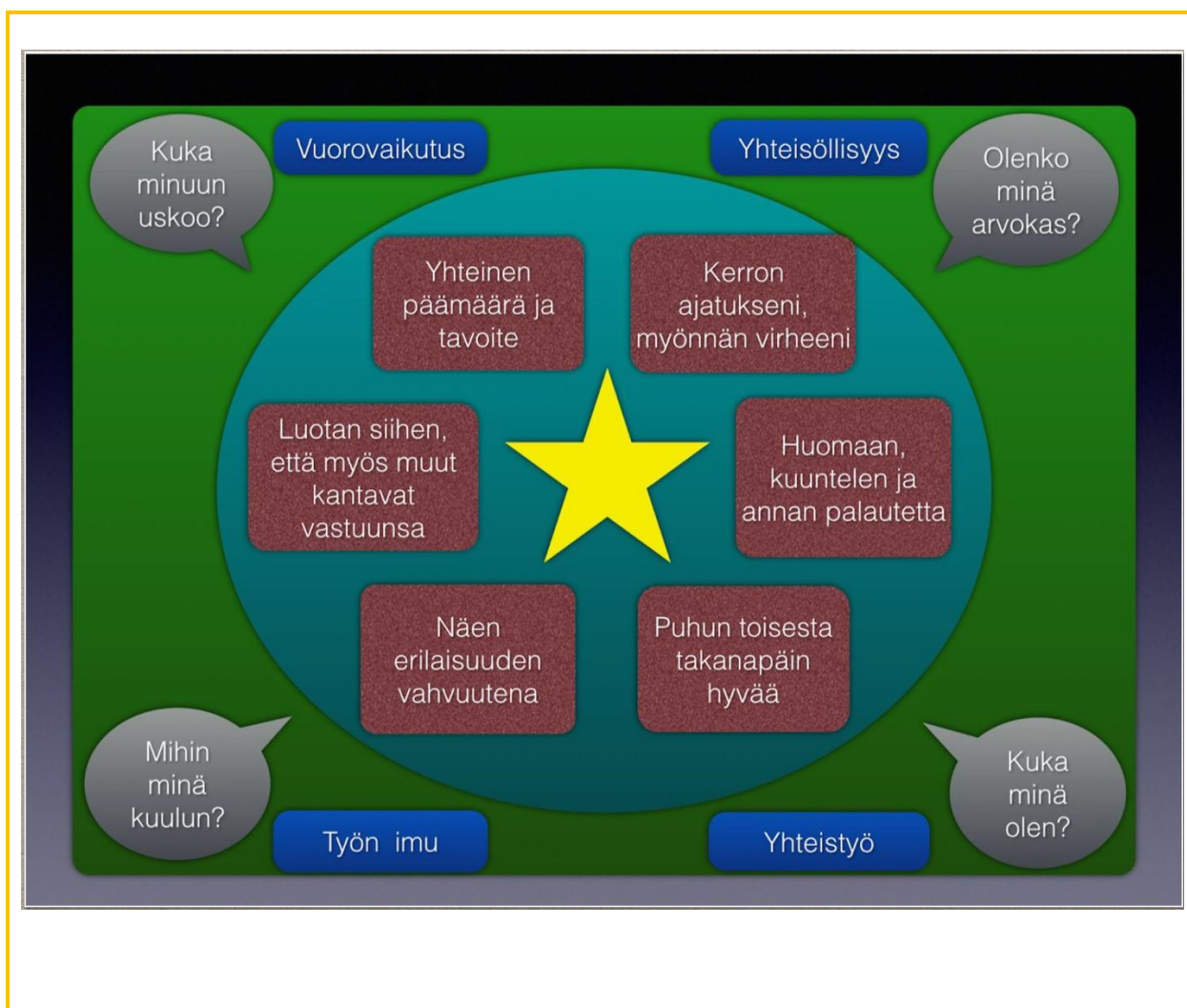
[Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämissuunnitelma](#) vuosille 2023-2025 hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 23.11.2022. Ohjelma pitää sisällään tulevaisuuden tavoitteet sekä toimenpiteet yksikkö-, palvelualue- ja palvelun järjestäjätasolle. Tässä luvussa on kuvattu suunnitellut yksikötason toimenpiteet lukuvuodelle 2023-2024 teemoittain.

6.1 Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys (Joel)

Luo yksikköön vuorovaikutuksen pelisäännöt ja toimintatavat henkilöstölle.

Jos on olemassa jo pelisäännöt/toimintatavat, ei tarvitse luoda uusia vaan päivittää tarvittaessa ammatillisesta näkökulmasta.

Vaiheet	Toiminta
Startti	Veso-päivän/suunnittelupäivän yhteydessä
Neljä etappia	<p>Kirjatkaa päivät, milloin toteutetaan</p> <p>Toimivan työyhteisön -mallin käynti läpi Kuohun ja Vesangan päiväkodin henkilökunnan kanssa ti 7.8. ja Kuohun päiväkotikoulun henkilökunnan kanssa ti 8.8.. Mallin ajatus on alkujaan luotu Vesangan koulun puolen henkilökunnan kanssa ja sitä on käsitelty vuosittain "eri kulmista". Uusille työntekijöille perehdytystä lokakuun työelämäkeskusteluiden yhteydessä ja päivitetyn mallin käynti läpi Vesangan koulun puolen henkilökunnan kanssa ti 31.11. lukuvuoden painopistealueen sopiminen.</p> <p>Mallia on esitelty myös TTT-lehdessä aikanaan.</p> <p>Tässä vain tämä digilehden linkki toimii, ei se selaimen aukeava uusi linkki. https://tttlehti.fi/share/18199/7f42a6</p>
Valmiit säännöt ja seuranta	<p>Mihin säännöt kootaan? Mihin kirjataan, miten sääntöjen noudattamista seurataan ja mitä säännöistä lipeämisestä seuraa? Miten perehdytetään uudet henkilöt?</p> <p>Aiheeseen palataan tarvittaessa kerran kuukaudessa VesKun yhteisissä työyhteisöpalavereissa.</p>
Arviointi	<p>Milloin ja miten?</p> <p>Työelämäkeskustelujen yhteydessä työntekijöiden henkilökohtaisten kokemusten kuuleminen. Keväällä arviointiveson yhteydessä</p>



6.2 Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit

*Tukee lasten, nuorten sekä nuorten aikuisten harrastamista ja liikunnallista elämäntapaa kehittämällä yksikön rakenteita ja toimintatapoja.
Kirjaukset lukuvuosisuunnitelmaan lukuun 7.3.*

*Organisoi erilaiset tuen palveluiden muodot tarkoituksenmukaisella ja kestäväällä tavalla hyödyntäen erilaisia malleja sekä rakenteita.
Kirjaukset lukuvuosisuunnitelmaan lukuun 4.1.*

6.3 Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset

Järjestää säännölliset työelämäkeskustelut ja kartoittaa työntekijöiden osaamistarpeita sekä hyvinvointia.

Kannustaa työntekijöitä liikkumaan ja ylläpitämään omaa hyvinvointia.

Toimenpide	Arviointi
<p>KOULU Työelämäkeskustelujen järjestäminen ja niihin osallistuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> säännöllinen järjestäminen, tavoite kerran syksyllä ja kerran keväällä ja aina tarpeen mukaan <p>PÄIVÄKOTI</p> <ul style="list-style-type: none"> joka toinen vuosi on yksilö, joka toinen vuosi on tiimin työelämäkeskustelu (2023-24 on tiimin) käydään kehityskeskustelu joka vuosi joka talossa erikseen ns. talon kehityskeskustelu (Kuohu ja Vesanka erikseen) 	Kyllä/ei
<p>Osaamistarpeiden kartoittaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> työelämäkeskusteluiden yhteydessä 	Osana työelämäkeskustelua, kyllä/ei
<p>Hyvinvoinnin kartoittaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> työterveyden työpaikkaselvityksen seuranta henkilöstökyselyn tulosten analysointi ja toimenpiteet Reiskan käyttöönotto Säännölliset työelämäkeskustelut 	Osana työelämäkeskustelua, kyllä/ei, muut kartoitustavat
<p>Työntekijöiden liikkumaan kannustaminen ja hyvinvoinnin ylläpitäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> työyhteisöinnit Halvat hovit -työyhteisöbileet pikkujoulut työyhteisön mikrotauot työpäivän sisällä 	Tyhy-toiminnan suunnittelu

6.4 Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi (Joel ja Taina)

Lukuvuosisuunnitelmaan asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi.

Kuvatkaa tähän, milloin, kenen toimesta ja miten arviointi toteutetaan.

Koulun puoli arvioi tavoitteiden toteutumista toukokuun arviointiveson yhteydessä. Alkuun teemaan liittyvät vastuupettajat toteuttavat arvioinnin, tämä esitellään muulle työyhteisölle ja tämän perusteella arviointia täydennetään.

7 Kaupunkistrategiasta nousevat muut teemat

7.1 Kansainvälisyys

Varhaiskasvatusyksikkö merkitsee taulukkoon tasoille (ainakin kaksi ensimmäistä) toiminnan painopisteet/tavoitteet. Toimintavuoden päätteeksi arvioidaan, miten tavoitteet toteutuivat.

Varhaiskasvatusyksikkö	Toiminnan painopisteet /tavoitteet	Arviointi
Kielitietoisuus	<ul style="list-style-type: none"> Kielipeda käyttöön, lapsia joita se koskettaa kielisuihutus eskareilla 	
Kulttuurinen osaaminen	kulttuuriaitan järjestämät tapahtumat vuosikello kalenterikuukausien tapahtumiin	
Katsomuksellinen osaaminen		
Kansainvälisyyskasvatus		

Koulujen kansainvälisyyden tasot:

Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena: miten näkyy koulun toimintakulttuurissa, jokapäiväisessä toiminnassa ja opetuksessa?

Kotikansainvälisyys: esimerkiksi kulttuurisesti ja kielellisesti moninaisen kouluympäristön huomioiminen, oman äidinkielen opetus, monialaiset oppimiskokonaisuudet, teemapäivät, vierailijat, ystävyyskoulut, kirjeenvaihdot, teknologiset ja virtuaaliset yhteistyömahdollisuudet, koulun omat tapahtumat

Alueellinen ja kansallinen yhteistyö ja verkostot: esimerkiksi L2-yhdysopettajaverkosto (joka koulusta edustaja), kehitysjärjestöyhteistyö, yliopistoyhteistyö, kansalliset konferenssit, koulutukset

Kv-liikkuvuus: esimerkiksi Erasmus+/Nordplus-ohjelmat (oppilaat/opettajat/henkilökunta), ystävyyskoulu- ym. vaihdot

Koulu merkitsee taulukkoon toimintoja niille kansainvälisyyden tasoille, joita lukuvuonna toteutetaan. Taulukko voi täydentyä lukuvuoden aikana.

Koululle nimetään kieli- ja kulttuuriryhmien sekä kansainvälisyysasioiden L2-yhdyshenkilö tai -tiimi, jonka tehtäviä ovat mm. koulun kansainvälisyystoiminnan ja globaalikasvatuksen tavoitteiden tukeminen, osallistuminen L2-yhdysopettajaverkoston koulutuksiin ja tapaamisiin, tiedon välittäminen kouluilla ja koulujen kv-toiminnan raportointi.

Kansainvälisyyden tasot perusopetuksessa	Lukuvuoden toiminnan painopisteet /tavoitteet	Arviointi
Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaiden kotikieliä ja -kulttuureja nostetaan luokissa esille arvostaen ja monimuotoisuuden näkökulmasta. • Eri kieliä tuodaan näkyviksi kouluun (sanastoa, ilmoitustaulut). 	
Kotikansainvälisyys	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaita ja vanhempia tiedotetaan/ohjataan oman äidinkielen opetukseen. • Kansainväliset vieraat Erasmus+ -toiminnan kautta. • Postcrossing-toiminta 6lk oppilailta englannin tunneilla ja toiminnan näkyvyys koko päiväkotikoululle. • Euroopan kieltenpäivänä faktatietoa kaupungissa puhutuista kielistä. 	
Alueelliset/ kansalliset verkostot ja yhteistyö	L2-yhdysopettajaverkosto	

Kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus	Erasmus+ toiminta: <ul style="list-style-type: none"> • Job Shadowing opettajat Bartolomé Nicolau koulusta Espanjasta vko 36/2023. • Oppilasryhmä (9 opp.) ja 2 opettajaa Espanjasta Bartolomé Nicolau koulusta vierailevat vko 47/2023. • Keväällä 2024 haetaan Erasmus+ lyhytkestoista liikkuvuushankerahoitusta (KA122-SCH) Job Shadowing-toimintaan (ja kurssiin/kursseihin). 	
L2-yhdysopettaja/-tiimi	Mari Nieminen	

Kansainvälisyys yhteisissä palveluissa

Kansainvälisyyskasvatuksen avulla kaikilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus tutustua eri kieliin ja kulttuureihin. Kaikkien lasten ja nuorten kielellisten taitojen, kulttuuri-identiteettien ja itsetunnon kehittymistä tuetaan yksilöllisesti ja monipuolisesti.

Jyväskylässä monikielisen lapsen varhaiskasvatus järjestetään inklusiivisesti omalla asuinalueella lapsen lähipäiväkodissa. Lasten kielet, kulttuurit ja katsomukset saavat näkyä varhaiskasvatuksen arjessa. Henkilöstön tukena ovat kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa, joiden tehtäviin kuuluu konsultointi ja koulutus.

Varhaiskasvatussyksiköissä on nimetyt kieku (kieli ja kulttuuri) -yhdyshenkilöt.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kansainvälisyys on ennen kaikkea globaalikansalaisuuteen valmistamista. Kansainvälisyyttä voidaan tukea perusopetuksessa neljällä tasolla.

Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena eli asenteina, uskalluksena ja ymmärryksenä koskee kaikkia opetuksen piirissä olevia lapsia ja nuoria varhaiskasvatuksesta perusopetukseen sekä kasvatus- ja opetushenkilöstöä. Globaalikansalaiseksi kasvaminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu sekä AGENDA2030-kestävät arvot ovat tärkeä osa kasvatuksen ja opetuksen sisältöjä sekä toimintakulttuuria.

Kotikansainvälisydessä huomioidaan omien kulttuurisesti sekä kielellisesti moninaisten toimintaympäristöjen mahdollisuudet globaalikansalaisen taitojen kehittymisessä. Kotikansainvälistymistä voidaan toteuttaa myös tieto- ja viestintäteknologian keinoin.

Alueelliseen ja kansalliseen yhteistyöhön sekä verkostoihin osallistuminen ja niissä toimiminen mahdollistaa kokemusten ja osaamisen hankkimisen sekä jakamisen. Yhteistyö ja verkostoituminen tukee kansainvälisen toiminnan kehittämistä.

Kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus sisältää koulun hankkeet, joissa liikutaan yli valtiorajojen. Liikkuvuuksia sisältävissä hankkeissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan resurssiviisas matkustaminen.

Kansainvälisyys kasvun ja oppimisen palveluissa

Kaupunkistrategian mukaisesti kasvun ja oppimisen palveluissa painotetaan myös kansainvälisyyttä. Kulttuurinen osaaminen ja vuorovaikutus ovat olennaisia taitoja globaalikansalaiseksi kasvamisessa. Kansainvälisyys monipuolistaa lapsen, nuoren ja nuoren aikuisen kokemusmaailmaa, avartaa maailmankuvaa ja vahvistaa valmiuksia toimia eettisesti ja kestävästi globalisoituneessa maailmassa. Kansainvälisyysosaamista tuetaan tavoitteellisesti kaikilla ikätasoilla sekä kaikissa laaja-alaisen osaamisen mahdollistavissa oppimisen tilanteissa. Kansainvälistymistä pyritään toteuttamaan myös mahdollisimman resurssiviisaasti, esimerkiksi kotikansainvälisin keinoin hyödyntämällä kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisia toimintaympäristöjä.

7.2 Resurssiviisuus

Päiväkotikoulut voivat toteuttaa tavoitteita, toimenpiteitä ja tehtäviä omien erillisten suunnitelmien pohjalta, mutta myös yhteisen tiimin kautta koko yksikön yhteisenä toimintana.

Ympäristövahtiin on kirjattu Jyväskylän kaupungin kestävän kehityksen tavoitteet, toimenpiteet ja tehtävät. Päiväkotikoulujen yksikkötasoisien suunnitelman taulukkoon kirjataan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen vastuualueen toimenpiteistä (83, 137, 138 ja 139) johdetut tehtävät sekä niiden aikataulut, seuranta ja vastuuhenkilöt. Suunnitelmat laaditaan syyslukukauden aikana.

[Ympäristövahti \(jyvaskyla.fi\)](http://jyvaskyla.fi)

Lisäksi päiväkotikoulu voi kirjata varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ympäristötavoitteista johdettuja muita yksikkökohtaisia tavoitteita ja toimenpiteitä.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Vastuuhenkilö ja aikataulu	Arviointi (kyllä/ei)
Jätehuolto-/kiertotalousneuvonta		
Tarkistetaan yksikön jätteiden lajittelun tila	Ympäristövastaavat läpi vuoden tarkistetaan lajittelun tilaa.	Kierrätys toteutetaan kaupungin ohjeistuksen mukaan (muovi, paperi, pahvi, metalli, lasi ja ongelmajätteet) Jatkuva
1. luokat osallistuvat luontokoulupäivään	Lukuvuosi 2023-2024 (syys ja kevätretket)	

Ympäristösuunnitelmat ja vuosikellot		
Luodaan ympäristökasvatuksen vuosikello	<p>Ympäristökasvatusta toteutetaan läpi vuoden opetuksessa ja kasvatuksessa eri ikäluokissa arjen toiminnassa.</p> <p>Vuotuiset tapahtumat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luontoretket syksy 2023 - 6. luokan melontapäivä kevät 2024 - hiihtoretki helmikuu 2024 - koulun oman puutarhan hoito syksy -23 ja kevät -24 - ympäristön siivouspäivä toukokuu 2024 	
Ympäristövastaava osallistuu verkoston toimintaan	Tarvittaessa osallistuu palaveriin.	
Toimenpiteet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan	Kirjaus läpi vuoden ja toiminnan arviointi keväällä 2024	
Kasvatetaan lapsia ja nuoria fiksuiksi liikkujiksi		
Henkilöstö osallistuu Liikenneturvan järjestämään koulutuksen	Päiväkodin henkilöstö on suorittanut Liikenneturvan koulutuksen. Vastuuhenkilö Vilma Muinonen	Kevät 2023
Hyödynnetään liikuntavälinelainaamo	Lumikenkäsetti löytyy Vesangasta myös (talvi 2023-2024) Muksubussin lainaus toimintavuoden aikana	Kevät 2024
Osallistutaan #Beactive-viikkoon	Osallistutaan Be Active-viikkoon (0-6 lk.) liikuntalajien esittelytuntien muodossa	
Ruokahävikin seuranta ja vähentäminen		
Osallistutaan hävikkiseurantaviikkoihin	Yhteistyössä Kylänkattauksen kanssa.	

Taulukko. Päiväkotikoulun tavoitteet ja toimenpiteet

Varhaiskasvatus ja perusopetus varmistavat vuosittain lapsille ja nuorille järjestettävän kiertotalousneuvonnan toteutumisesta. Toteuttaminen varmistetaan yhteisellä vuosikellolla, johon kirjataan säännölliset toimenpiteet ja tehtävät yhteistyössä ympäristövastaavien verkoston ja luontokoulun kanssa.

Jokaisesta yksiköstä tulee löytyä ympäristövastaava sekä ympäristösuunnitelma osana toimintasuunnitelmaa. Vuosikelloon kirjataan säännölliset ympäristökasvatukseen liittyvät tehtävät.

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa kannustetaan lapsia, nuoria ja perheitä liikkumaan fiksusti lihasvoimaa ja julkisia hyödyntäen. Lisäksi järjestetään säännöllisesti kampanjoita ja tapahtumia fiksun liikkumisen esiin nostamiseksi.

Varhaiskasvatus ja perusopetus järjestää osana ruokahävikki- ja normaalia arkea kasvatuksellista toimintaa vastuullisen ja ekologisen ruokakäyttötymisen vahvistamiseksi ja ruokahävikin vähentämiseksi.

Resurssiviisaus Kasvun ja oppimisen palveluissa

Kasvun ja oppimisen tavoitteena on kasvattaa resurssiviisaita, kestävään tulevaisuuteen katsovia ihmisiä. Tähän päästään tehostamalla nuorisopalveluiden, koulujen ja päiväkotien kestävä kehityksen kasvatusta osana opetus- ja kasvatustyötä, samalla parantaen kaupunkiympäristön tilaa sekä pienentäen ympäristöön kohdistuvien toimien kuormitusta. Pitkän aikavälin ympäristötavoitteiden asettaminen ja toimenpiteiden vuosittainen päivittäminen ovat toimenpiteistä tärkeimpiä. Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan Resurssiviisas Jyväskylä 2040 ohjelmapäivityksen yhteydessä ja seurannassa.

[Ympäristövahti \(jyvaskyla.fi\)](http://jyvaskyla.fi)

7.3 Liikunnallinen elämäntapa

Päiväkotikoulussa tulee edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa. Liikkuvaan ja terveelliseen elämäntapaan kannustavaa ohjausta toteutetaan suunnitelmallisesti.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Toteutuuko (kyllä/ei) / käytännön toteutus / aikataulu / vastuhenkilö(t)
Päiväkotikoulussa on Liikkuva koulu -yhdysohjaaja sekä liikuntavastaava	Yhdysopettaja: Juha Lahtinen Liikuntavastaava: Piia Hakkarainen & Juha Lahtinen
Päiväkotikoulu täyttää vuosittaiset Liikkuva koulu -sekä Liikkuva varhaiskasvatus -nykytilan arvioinnit	Esim. Ketkä täyttävät nykytilan arvioinnit ja missä kohti vuotta. Piia Hakkarainen & Juha Lahtinen täyttävät koulun osalta arvion, kun saamme siitä linkin.
Päiväkotikoulussa on harrastusyhdysohjaaja tai yhdysopettaja	Yhdysohjaajan nimi Maria Virtanen

Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus osallistua vähintään yhteen liikuntaharrastukseen koulupäivän yhteydessä	Mille vuosiluokille on tarjolla liikunnallinen harrastusryhmä? Montako liikunnallista harrastusryhmää koululla on yhteensä? Yksi liikuntakerho, joka on tarkoitettu 1-6 luokkalaisille
Päiväkotikoulussa on pitkät välitunnit (25-30min)	Minä päivinä on pitkä välitunti ja kuinka monta per päivä? Koululaisilla on pitkä välitunti joka päivä klo 11:45-12:15
Päiväkotikoulussa on liikunnallisia välitunteja	Onko ohjattua liikuntaa? Onko mahdollisuus omatoimiseen liikuntaa liikuntasalissa? Onko välituntivälinelainaamoja? Onko Liikkuvaksi-toimintaa? Mitä muuta? Koululla on liikkavaksitoimintaa. Ohjattua liikuntaa on salissa torstaisin pitkällä välitunnilla. Välituntilainaamoja ei ole, mutta pienten lasten leikittämistä on viikoittain.
Päiväkotikoulussa tehdään MOVE-testit	Mitkä luokat tekevät testit? Miten heikko fyysinen toimintakyky -tuloksen saaneita tuetaan? 5.-luokkalaiset tekevät MOVE-testit. Testitulokset ovat osana terveydenhoitajan tarkastusta.
Päiväkotikoulu osallistuu Nuorten Maratonille	Mitkä luokat osallistuvat? Harjoitellaanko tapahtumaa varten? 5.-6.-luokkalaiset osallistuvat Nuorten Maratonille. Harjoittelua tulee ainakin osana syksyn yleisurheilujaksoa liikuntatunnilla sekä MOVE-testien viivajuoksun muodossa.
Päiväkotikoulu tekee yhteistyötä luontokoulun kanssa	Millaista yhteistyötä? Luontokoulun järjestää luokille 1 ja 6 toimintapäivän teemojensa mukaan.
Päiväkotikoulu hyödyntää liikunta- ja luontovälinelainaamoja	Kuinka usein? Lumikenkiä on lainattu vuosittain. Muksubussi on lainattu vuosittain.
Luonto- ja liikuntatoiminta näkyy päiväkotikoulun arjessa	Millä tavalla? Kuinka usein? Reppueskaritoiminnassa (eskarit, 1.lk ja 2.lk) viikoittain. Lähiluonnon jatkuva hyödyntäminen (uimaranta, metsät, frisbeegolf-rata, ladut). Koulussa on liikkavaksitoimintaa.
Liikkuvaan ja terveelliseen elämäntapaan liittyvistä asioista viestitään koteihin	Esim. MOVE-testien tuloksista viestiminen, vanhempainillat, oppilaskeskustelut - MOVE-tulokset menevät koteihin nähtäväksi. Liikuntatapahtumista (kuten koulun oma yu-päivä, Harjun yu-kisat jne.) viestitään Wilman kautta koteihin.

Muut liikunnallista elämäntapaa tukevat tapahtumat ja teemapäivät	Esim. #BeActive-viikko, Unelmien Liikuntapäivä, oppilasurheilua (koulujen väliset yu-kisat, hiihtokisat), koulun oma yleisurheilupäivä, Nuorten Maraton, Sikosaaren retkipäivä.
---	--

Lukuvuoden aikana järjestetään myös muita koulun henkilökunnan ja oppilaiden yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia. Näiden aika, paikka ja sisältö määritellään erikseen ennen tilaisuutta/tapahtumaa. Huoltajia tiedotetaan näistä tarkemmin erikseen.

Liikunnallinen elämäntapa yhteisissä palveluissa

Jyväskylä on mukana valtakunnallisessa Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa, jolla halutaan taata kaikille yhtäläiset mahdollisuudet liikkua. Tavoitteena on tukea perheitä ja lapsia löytämään liikunnan ilo ja varmistaa liikunnallisen elämäntavan jatkuminen varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.

Kaikki Jyväskylän perusopetuksen koulut ovat Liikkuvia kouluja. Liikkuva koulu -ohjelma tukee toiminnallista opetusta, välituntiliikuntaa ja koulumatkaliikuntaa. Lisäksi kouluissa on käytössä hyvinvoinnin vuosikello, jonka tarkoituksena on vahvistaa sekä oppilaiden että henkilökunnan kokonaisvaltaista hyvinvointia. Yksi hyvinvoinnin teemoista on liikunta.

Liikunnallinen elämäntapa kasvun ja oppimisen palveluissa

Lasten ja nuorten kasvattaminen liikunnalliseen elämäntapaan on Liikuntapäätöskaupunki-strategiakärjen mukainen erityistavoite kaupungin palveluissa. Kaupunkistrategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu lupaus edistää lasten ja nuorten liikkumista päiväkodeissa, kouluissa ja vapaa-ajalla. Näin toimimalla vahvistetaan yhteisöllisyyttä, tuetaan liikunta- ja harrastustoimintaa sekä vähennetään yksinäisyyttä. Jyväskylän kaupunki on myös Unicef Lapsiystävällinen kunta.

7.4 Kulttuuri

Varhaiskasvatuksen kulttuuritarjonnassa on vakiintunut kulttuuripalvelujen ja varhaiskasvatuksen kulttuurivastaavien kanssa yhdessä sovittu toimintamalli (taidepajat kiertävät alueilla ja esitykset tarjotaan vuosittain kaikille).

Kompassi on osa perusasteen opetussuunnitelmaa ja se tavoittaa kaikki oppilaat. Sen toteuttamista varten jokaisella koululla on nimetty kulttuurivastaava, joka huolehtii omalla koululla tiedonkulusta Kompassin ohjelmaan liittyen, osallistuu kulttuuriopetussuunnitelmaa koskeviin tiedotustilaisuuksiin ja antaa palautetta sen toteutumisesta. Kaikki opettajat huolehtivat oman luokkansa ilmoittautumisista Kompassin ohjelmaan.

Kulttuurivastaavat	Nimi/nimet Minna Piippo (Vesanka/koulu) ja Tiina Kolu (Kuohu/koulu) Päivi Kauranen ja Hanna Kuusisto (Vesangan päiväkot) ja Emma eskelinen (Kuohun päiväkot)
--------------------	---

Päiväkotikoulun oma kulttuuritoiminta	<p>Juhlakulttuuri, muut kulttuuritapahtumat (esim. tanssiaiset, talent-tapahtumat, ysi-gaalat)</p> <p><u>KOULU</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wesku-show /Kuohu-show (taitojen esittelyä muulle koulun väelle/talent) • Joululaulajaiset, joulujuhla • Pääsiäistapahtuma • Itsenäisyyspäivän tapahtuma • Ystävänäpäivä-tapahtuma (oppilaskunta) • Kevätjuhla
---------------------------------------	---

Lukuvuoden aikana järjestetään myös muita koulun henkilökunnan ja oppilaiden yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia. Näiden aika, paikka ja sisältö määritellään erikseen ennen tilaisuutta/tapahtumaa. Huoltajia tiedotetaan näistä tarkemmin erikseen.

Kulttuuri yhteisissä palveluissa

Varhaiskasvatuksen opetussuunnitelman mukaan hyödynnetään Jyväskylän kaupungin ja yhteistyökumppaneiden tarjoamia palveluja, joita ovat mm. koulut, kirjastot, museot ja Kulttuuriaitta. Kulttuuripalvelut tuottaa kaikille kaupungin päiväkodeille joka vuosi taidesitykset sekä vuorovuosin päivähoitoalueilla kiertävän monitaiteisen taidepajaohjelman. Kulttuuriohjelman suunnittelussa huomioidaan eri ikäiset lapset. Tavoitteena on taiteen ja kulttuurin keinoin tuottaa positiivisia elämyksiä ja siten tukea lapsen hyvinvointia, itseilmaisua ja hyvää kasvua.

<https://www.jyvaskyla.fi/kulttuuriaitta/varhaiskasvatus-ja-koulut/varhaiskasvatuksen-kulttuuriohjelma>

Perusasteen opetussuunnitelmassa korostetaan erilaisten taitojen oppimista, joita vaihtuvat sisällöt tukevat. Yli oppiainerajat ylittävää monialaista oppimista suunnitellaan yhdessä myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yksi näistä on Kulttuuripalvelujen kanssa yhteistyössä laadittu ja toteutettava kulttuuriopetussuunnitelma Kompassi. Kompassi tavoittaa vuosittain kaikki 0.- 9. luokkien oppilaat. Toteutuksesta vastaavat yhteistyössä perusopetus- ja kulttuuripalvelut, kaikki kaupungin taidelaitokset ja joukko muita taiteen ammattilaisia. Kompassi turvaa tasapuolisen kulttuuriopetuksen koko peruskoulun ajan ja siten toteuttaa osaltaan opetussuunnitelman tavoitteita. Kompassi sisältää vuosittaiset kulttuuriretket ja taidepajaohjelman, tekee kulttuurikasvatuksesta tavoitteellista ja jäsentynyttä, tukee uusien oppimisympäristöjen löytymistä sekä koulun ja kulttuurin välistä yhteistyötä. Kompassi huomioi myös erityisryhmät.

<https://www.jyvaskyla.fi/kulttuuriaitta/varhaiskasvatus-ja-koulut/kompassi>

Kulttuuri kasvun ja oppimisen palveluissa

Jyväskylän kaupungin kulttuuripalvelut tuottaa lapsille, nuorille ja perheille runsaasti laadukkaita kulttuuripalveluita: tapahtumia ja esityksiä Lasten Lystissä, Kulttuurineuvola-

toimintaa, varhaiskasvatuksen kulttuuriohjelmaa ja perusopetuksen kulttuuriopetussuunnitelma Kompasissa.

Kulttuuripalvelut koordinoi seudullista lasten- ja nuortenkulttuurin yhteistyöverkosto Kulttuuriaittaa. Kulttuuriaitta on yksi Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton perustajajäsenistä.

7.5 Elinvoima

Kuvatkaa tiiviisti kahden tai kolmen esimerkin kautta, miten tänä lukuvuonna päiväkotikoulun toiminnassa edistetään erityisesti innovatiivisuutta, yritteliäisyyttä ja valmiuksia kohdata tulevaisuuden moninaiset tarpeet.

- 5.-6.-luokkalaiset osallistuvat leirikoulukassan varainkeruuseen
- 5.-6.-luokkalaisista koostuva liikkavaksitoiminta ideoi ja suunnittelee koulun oppilaiden liikuttamista sekä erilaisia turnauksia vuoden aikana pidettäväksi
- 6.-luokkalaiset osallistuvat keväällä Yrityskylään, jossa opiskellaan toimimista työntekijänä työpaikalla
- Koulussa toimii lisäksi oppilaskunnan hallitus, johon kuuluu oppilaita luokilta 1-6

Elinvoima yhteisissä palveluissa

Yhteisissä palveluissa kaupunkistrategian mukaista elinvoiman rakentumista tukee vahvojen perustaitojen oppimisen lisäksi laaja-alaisen osaamisen tavoitteet, jotka on kuvattu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmissa. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla. Tietojen ja taitojen käyttämiseen vaikuttavat omaksutut arvot ja asenteet sekä tahto toimia. Laaja-alaisen osaamisen tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työnteko sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.

Elinvoima kasvun ja oppimisen palveluissa

Jyväskylän kaupunkistrategian mukaisesti elinvoima rakentuu muun muassa työllisyyden vahvistamisesta, kasvavista yrityksistä, houkuttelevista työpaikoista sekä yritysten ja korkeakoulujen kanssa toteutettavista tutkimus- ja kehitysinvestoinneista. Kasvun ja oppimisen palveluissa voimme tukea tätä strategista tavoitetta edistämällä lasten ja nuorten hyvää kasvua ja oppimista, innovatiivisuutta, yritteliäisyyttä ja valmiuksia kohdata tulevan työelämän moninaiset tarpeet.

8 Suunnitelmat

8.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986
Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325

Milloin ja miten selvitystä on tehty? Mitä asioita nousi esiin?

- vuosien perinne ja kehitys
- Joel osallistui tammi-helmikuussa -21 kahden päivän koulutukseen
- **Tasa-arvokompassi** jakoon ja lukuun työyhteisölle
- opettajien kanssa palaveerattu kerran tasa-arvokompassin sisällöstä
- koonti tämän hetken tilanteesta
- yhteisöllisen OHR:n aihe huhtikuu -21 (OHR toimijat ja vanhempainoimikunnan edustus mukana)
- prosessin ja materiaalin esittely vanhempainoimikunnalle kevät 21
- oppilaskysely kevät -21
- valitaan kehittämisen kohteet lukuvuodelle 21-22 (arviointiveso, toukokuu -21)
- osaksi toimintasuunnitelmaa 21-22
- seuranta ja arviointi
- päivitys syyskuu 22
- päivitys syyskuu 23

Kirjatkaa lyhyesti vastaukset kysymyksiin ja nostakaa niiden pohjalta taulukkoon kehittämistoimenpiteet lukuvuodelle 2023-2024.

Kehitettävä teema ja tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan	Arviointi
Teema 1: Hallinto ja johtaminen Tavoite 1.2 Henkilökunta osallistuu ja koulutuu koulun tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyöhön	Suunnitelman nostaminen henkilökunnan tietoisuuteen ja keskeisten sisältöjen läpi käymiseen.	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoulutukseen osallistunut henkilö Lukuvuoden aikana, ys	
Teema 1: Hallinto ja johtaminen Tavoite 1.1 Koulu sitoutuu tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen pitkäjänteisesti	Suunnitelmassa puhutaan koulun sitoutumisesta. Pitäisikö näkökulmaa laajentaa päiväkotikouluun?	Esihenkilöt, lukuvuosi	

Teema 4: Asenteet ja vuorovaikutus Tavoite 4.3 Koulu toimii aktiivisesti kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän päättämiseksi	Nosto: toimintaohje seksuaaliseen häirintään puuttumiseen ja ennaltaehkäisemiseksi Mistä löytyy?	Esihenkilöt ys-aika lukuvuosi	
--	--	-------------------------------------	--

8.2 Opiskeluhoitosuunnitelma (OHR)

Päiväkotikouluille toimitetaan ohje yksikkökohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman osalta. Linkki yksikkökohtaiseen suunnitelmaan laitetaan tähän.

<https://docs.google.com/document/d/1F3Rywh4VnWeg4rGklcJml7sWIFOuxjOb/edit?usp=sharing&oid=104875710624798295755&rtpof=true&sd=true>

8.3 Ympäristösuunnitelma

Tavoite/päämäärä	Toimenpiteet	Vastuut, aikataulu	Seuranta, arviointi
Kestävään kehitykseen tähtäävä toimintakulttuuri	-jätteiden lajittelu ja hyödyntäminen -roskaton ympäristö -kertakäyttötavaroiden välttäminen -hankintojen tarpeellisuuden miettiminen -paperipyyhkeiden käytön minimointi	kaikilla jatkuvasti	jatkuva seuranta
Biojätteen minimoiminen	-ohjataan ja neuvotaan lapsia ottamaan ruokaa se määrä, minkä jaksaa syödä	kaikilla jatkuvasti	seurantaviikot (syksyllä ja keväällä)
Veden ja sähkön säästäminen arjessa	-valojen ja sähkölaitteiden sammuttaminen, jos ei tarvetta -ohjataan ja neuvotaan lapsia käyttämään vettä / sähköä säästeliäästi -huolehditaan rikkoutuneista vesi- ja lämmitystekniikan laitteista	kaikilla jatkuvasti	jatkuva seuranta

8.4 Muut suunnitelmat

	Päivitetty
Turvallisuussuunnitelma	marraskuussa 2023 kokeillaan kokonaan uutta pohjaa
Kriisisuunnitelma	3.9.2023
Pelastussuunnitelma	Pelastussuunnitelman tiivistelmä päivitetty 2.10.23

Lukuvuosisuunnitelma hyväksytty 8.3.2024

Palvelujohtaja Päivi Koivisto

Muutosloki

Päivämäärä	Luku	Lyhyt kuvaus muutoksesta	Tekijä